de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

DERDE JAARGANG
No 6 - 8 FEBRUARI 1952

Alleen voor abonné's van PANORAMA 5 ct.

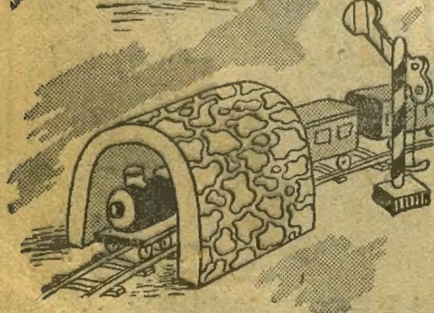

LEEDVERMAAK

O, Keesje!

Keesje had juist zijn vier morgen-boterhammen, drie met kaas en één met koek opgepeuzeld, maar hij schoof niet op zijn stoel heen en weer en hij draaide evenmin.

Het was een vreemde geschiedenis met Kees. Hij was altijd het eerst klaar met eten en hij had nooit geduld om te wachten, tot vader, moeder en zus Paulientje klaar waren. Dan wiebelde hij soms zó erg met zijn stoel, dat vader en moeder echt boos op hem werden.

Maar nú zat Kees heel stil; hij zat erg voorover en hij kreunde.

„Je hebt niet veel haast, Kees!" waarschuwde moe. „'t Is al tien minuten over half negen! Zo dadelijk is Joop er."

Maar Kees gaf geen antwoord. Hij kreunde nog steeds, maar nu harder dan zoëven.

„Wat scheelt er aan?" vroeg moeder bezorgd. „Heb je nu opeens zo'n pijn? Je bent toch niet ziek?"

„Ja, moe . . . . Ik geloof het wel." Kees kreunde wéér en nóg een beetje harder, en hij wreef zijn maag, zijn rug, zijn buik, zijn neus, zijn knieën en zijn oren. „O, ó . . . . au, au! O, ik ben toch zo akelig, moe! Alles doet mij pijn!"

Tik . . . . tik . . . . tik . . . . rikketikketik . . . .

Vijf jongensvingers roffelden langs het raam. „Kees, ga je mee? 't Is al door kwart voor! Vooruit, jo . . . schiet op! Ik heb geen zin, om te laat te komen, hoor!"

Ja, 't was Joop, maar Kees kéék niet eens naar hem. Hij kreunde en steunde en zuchtte maar, met een erbarmelijk gezicht.

„O, o . . . . au, au, au! Oeie . . . . oeie . . . . oei . . . . !"

„Hallo, Kees! Kom je nu nog?"

Joop stond vol ongeduld te wachten. Twee andere jongens uit de klas holden langs het raam. Zij zagen hun vriendje zitten en riepen óók al, dat hij zich haasten moest.

Maar Kees had zulke hevige pijnen, dat hij de jongens niet eens zag, en hij hoorde hen evenmin.

„Zou je vanmorgen maar niet thuisblijven?" vroeg moeder.

„Ja, moe . . . . alstublieft . . . ." En toen Kees dit gezegd had, keek hij vol verlangen naar de boterham, die nog op de broodschaal lag. Maar hij vroeg nog niets, en moeder had het niet gemerkt.

„Ik zou maar vlug naar bed gaan, Kees! Misschien dat je morgen wel weer beter bent."

„Ja, moe . . . . ik ga." Maar Kees bleef kalmpjes zitten. Er kwamen nu geen kinderen meer voorbij; de pendule liet negen slagen horen en de deuren van de school zouden spoedig gesloten zijn.

't Scheen, dat de pijnen een beetje minder werden, want Kees steunde en zuchtte lang zo erg niet meer.

„Voel je je wat beter, Kees?"

„Ja, moe . . . . gelukkig wel."

Kees lachte al een beetje, en een poosje later stond hij op. Hij keek eens door het raam en begon te

fluiten. En een paar minuten later zong hij al.

„Is het nu al helemaal over, Kees?" vroeg moe. „Daar ben ik blij om, jongetje! Nu kan je vanmiddag weer fijn naar school."

„Natuurlijk, moe!" En toen Kees dat gezegd had, nam hij zijn spoortrein met de tunnel en de rails, die hij de vorige week, toen hij jarig was, van vader en moeder gekregen had.

Om twaalf uur smaakten de boterhammetjes Keesje opperbest, en moeder was natuurlijk wát blij, dat haar jongen zo gauw beter was.

„Ik zou nóg wel even met mijn trein willen spelen!" zei Kees, toen moeder de tafel afruimde, en een ogenblik later snorde de prachtige trein weer mét een geweldige snelheid door de tunnel en over de rails. Kees vergat helemaal op de klok te kijken.

„'t Is half twee, Kees!" waar-

schuwde moeder eindelijk. „Zou je je trein nu maar niet . . . ."

„Opbergen?" had moe willen zeggen, maar zij zweeg. Moe schrok. Kees kéék niet meer naar zijn trein. Hij wreef over zijn maag, zijn buik, zijn neus en zijn ogen, en het zuchten en kreunen begon opnieuw.

„Heb je nu wéér zo'n pijn?" vroeg moeder verbaasd. „Ik dacht, dat je helemaal beter was!"

„Ik dacht het óók, moe!" jammerde Kees. „Maar het is nu nog véél erger dan vanmorgen! Oei, oei!"

Moe zuchtte nu ook. Zij wist niet, wat zij van Keesje's ongesteldheid denken moest.

„Ik zou vanmiddag nog maar eens thuisblijven, en als je straks nóg zo'n pijn hebt, moet de dokter maar komen, hoor! Ik moet nu heel even naar de keuken. Zou je een ogenblik alléén kunnen zijn?"

„Ja, moe . . . ." zei Keesje zacht. „O, o . . . . au . . . . au . . . . au . . . ."

Maar de pijnen schenen gelukkig weer wat minder te worden, want het kreunen klonk lang zo hard niet meer.

't Was nu kwart voor twee en Joop stond voor het raam. Hij trommelde weer op de ruiten, maar Kees keek niet op of om.

Maar toen de pendule twee slagen had doen horen, stond Keesje op. Hij kreunde en zuchtte nu niet meer, o neen! Hij floot alweer en een ogenblik later begon hij weer te zingen. Keesje ging naar de kast en hij nam zijn bouwdoos, de grote doos met de vele blokken, die hij van oom Henk had gekregen.

Kees wilde een station bouwen. Bij een trein behoort nu eenmaal een station. Kees deed de doos open en hij floot zó vrolijk, dat moeder en Paulientje het in de keuken konden horen.

Om kwart over vijf kwam vader van zijn kantoor en moeder vertelde natuurlijk dadelijk, dat Kees nu en dan zulke vreselijke pijnen had.

„Zo . . . ." zei vader. „Zo . . . . ! Nou, dat is erg genoeg . . . . !" Hij had al een poosje naar Keesje staan kijken, maar Keesje had het niet eens gemerkt. Keesje floot maar en hij zong. Het station was een prachtig bouwwerk geworden en de trein rolde dreunend en stampend voor het perron.

Maar opeens keek Kees toch even op. Er was nog iets ánders, dat hem bezighield.

„We eten snijboontjes, vader!" vertelde hij vrolijk. „Snijboontjes met gehakt! En moe heeft óók een frambozenpuddinkje gemaakt!"

Vader gaf moe een knipoogje, en toen fluisterde hij iets in haar oor. Moe keek eerst een beetje verbaasd, maar dan knikte en lachte zij.

„Wat zeg je, Kees?" vroeg vader nu. „Gehakt . . . . en snijboontjes óók? Maar daar kun *jij* niet van eten, hoor! Verbeeld je zo iets! Je zou nog zieker worden dan je al bent! Nee, jongetje . . . . je moet naar bed! Ga gauw naar boven en kleed je uit! Een jongen, die zulke pijnen heeft moet onmiddellijk onder de dekens!"

Kees stond langzaam op. Hij keek zijn vader met grote, verwonderde ogen aan.

„Het is . . . . Het is . . . . Ik ben al beter . . . ." stotterde hij.

„Ja, dat denk je maar!" zei vader ernstig. „Vanmorgen waren de pijnen óók weg en vanmiddag kwamen ze weer terug! Het kan best zijn, dat je straks wéér pijn gevoelt! En daarom . . . . geen enkel boontje, Kees . . . . geen kruimeltje gehakt! Nee, jongen, heus . . . . je moet naar bed!"

Vader méénde het, dat merkte Kees wel. Maar hij wilde nog één poging wagen en hij vroeg:

„Ja, vader . . . . ik ga. Maar . . . . als ik niet eet, dan word ik zo . . . . zo zwak!"

Vader keek héél bedenkelijk, toen Kees dit had gezegd.

„Nee, jongetje . . . . het kan vanavond niet! Pijn in je buik en pijn in je maag, en dán gehakt en snijboontjes eten? Je zou nog zieker worden dan je al bent!"

Kees ging naar boven, en toen vader, moeder en Paulientje lekker zaten te eten, lag Keesje heerlijk onder de wol. Hij mopperde en hij zuchtte, maar dat hielp natuurlijk niet.

„Kees!" zei moeder de volgende morgen. „'t Is over half negen! En kijk eens . . . . daar heb je Joop!"

„Ja, moe! Ik ben klaar!" Kees had zeven boterhammen opgepeuzeld met een balletje gehakt, dat moe natuurlijk voor hem had bewaard.

De pijnen waren niet teruggekomen.

Kees floot weer een vrolijk deuntje. „Dag, moe!"

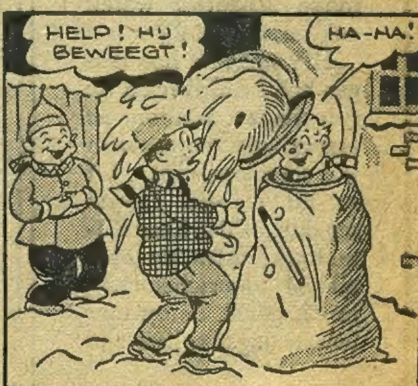
„Dag, Kees!"

Moe keek haar jongen lachend na. Zij wist nu, aan welke ziekte hij geleden had.

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

Plaagzucht gestraft

„Jan, je moet de poes niet plagen.
Laat het diertje toch met rust!"
Zo heeft moeder vaak gewaarschuwd
En Jan's plaagzucht wat gesust.

Moeders woord wordt gauw vergeten,
Algemene jongenskwaal.
Kijk! Daar zet Jan 't jonge katje
Op een pasgeteerde paal.

Op een meter boven d'aarde
Ziet poes eerst wat vreemd in 't rond,
Maar dan merkt ze, dat haar pootjes
Plakken aan die vette grond.

Beurtlings steekt ze d'achterpootjes
Even wuivend achteruit,
Net of zij dat kleverig goedje
Los wil schudden van haar huid.

't Arme katje kan niet inzien,
Dat het schudden haar niet baat,
Als elk pootje even later
Toch weer in die kleefboel staat.

Zo blijft poes een poosje doorgaan,
Beurtlings wuivend links en rechts.
En die Jan staat maar te lachen.
Hij ziet in die grap niets slechts.

Plots maakt poesje zelf een einde
Aan die flauwe jongensgrap,
En springt boven op Jan's schouders
Met haar pootjes vol met drab.

Jan zet gauw het vlugge diertje
Op de grond en lacht niet meer,
Want zijn jasje zit vol vlekken
Van die vieze, bruine teer.

Moeder laat het jasje stomen
En de kosten zijn voor Jan;
' Ventje weet nu, dat hij 't plagen
Voortaan beter laten kan.

C. v. B.

LEERRIJKE LESSEN

DE GEIT EN DE WIJNRANK

Een wilde geit werd op zekere dag nagezeten door een jager, die belust was op een lekker geiteboutje.

De geit voelde er nog niets voor om naar de eeuwige geitevelden te verhuizen en het toeval wilde, dat ze terechtkwam in een grote wijngaard, waar zij haar toevlucht zocht tussen de dicht in elkaar groeiende wijnranken.

Ze bleef er een hele poos doodstil liggen, doch toen ze dacht, dat het nu wel kon, veerde zij op en begon lustig te knabbelen aan de wijnranken, die haar zo'n goede bescherming hadden geboden. Al die malse scheutjes waren ook zo verleidelijk.

Het smaakte hoe langer hoe heerlijker en de geit vergat, waarom ze tussen die wijnranken was terechtgekomen. Of ze nu te veel lawaai maakte, of dat haar witte huid tussen de openingen doorschemerde, in elk geval, de op buit beluste jager spitste zijn oren en weldra had hij zijn slachtoffer weer opnieuw in de gaten.

Pang .... daar kwam het schot en de geit viel, dodelijk getroffen, neer tussen de malse ranken.

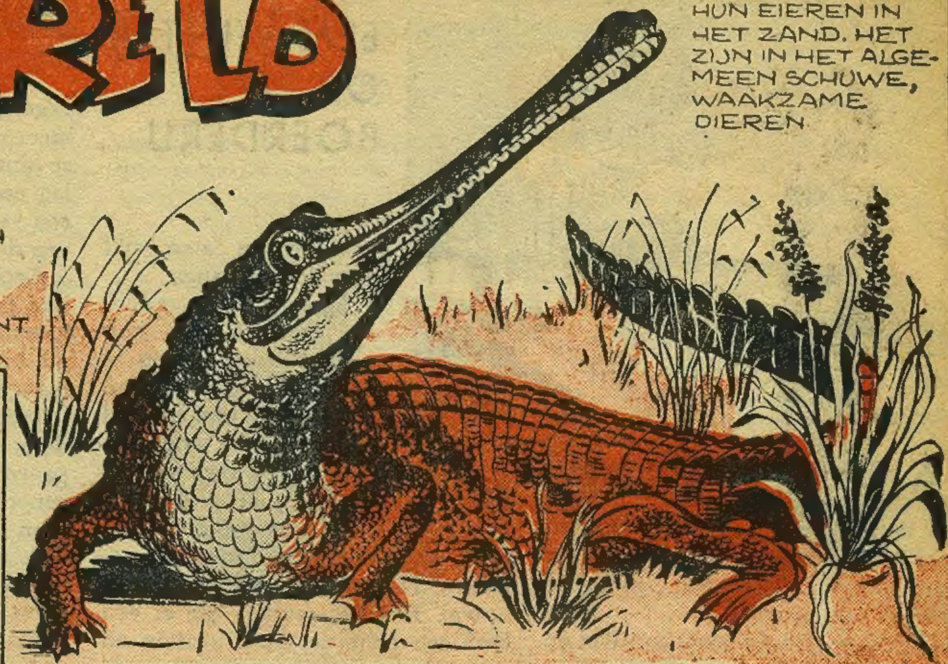
Verdiend, dacht de stervende geit. Ik had hier een veilig onderkomen gezocht en gevonden en de ranken boden mij alle bescherming aan die ik wenste. Ik, ondankbare, heb die goedheid beloond door de takken en jonge scheuten af te knabbelen en te vernielen onder mijn poten ....

Laten we daar ook eens aan denken, wanneer we de neiging hebben om de ons bewezen goedheid te belonen met ondankbaarheid. Opdat onze vriendjes en vriendinnetjes niet de neiging krijgen voortaan hun handen van ons en anderen af te trekken. Laten we tonen, dat we dankbaar en erkentelijk zijn voor elke ons bewezen dienst en wanneer de nood aan de man komt, zullen we altijd en overal een gewillig oor en een helpende hand vinden.

ONZE WONDERE WERELD

GEPANTSERDE ROVERS

KROKODILLEN ZIJN WATERBEWONERS, MAAR ZE LEGGEN HUN EIEREN IN HET ZAND. HET ZIJN IN HET ALGEMEEN SCHUWE, WAAKZAME DIEREN.

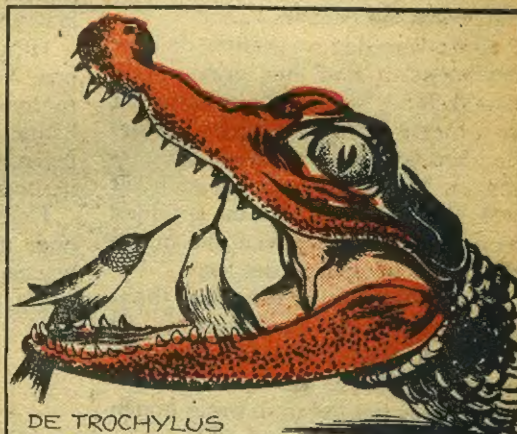
DE SNAVELKROKODIL UIT INDIA VOEDT ZICH VOORAL MET VIS. HIJ HEEFT EEN LANGE, PLATTE BEK, WAT BREDER AAN DE PUNT

DE NIJLKROKODIL KAN WEL ZES METER LANG WORDEN. HIJ MAAKT EEN GELUID, DAT OP EEN DOF GEBRUL LIJKT.

DE LIJSTKROKODIL IS EEN AZIATISCHE SOORT. HIJ HEEFT TWEE VAN HET OOG AF TOT DE SPITS VAN DE SNUIT LOPENDE RICHELS.

DE TROCHYLUS (SOORT KOLIBRIE) HEEFT NIETS TE DUCHTEN VAN DE KROKODIL. HET VOGELTJE WANDELT IN DE OPENGESPERDE BEK ROND EN PEUTERT DE VLEESRESTEN TUSSEN DE TANDEN VAN HET MONSTER UIT.

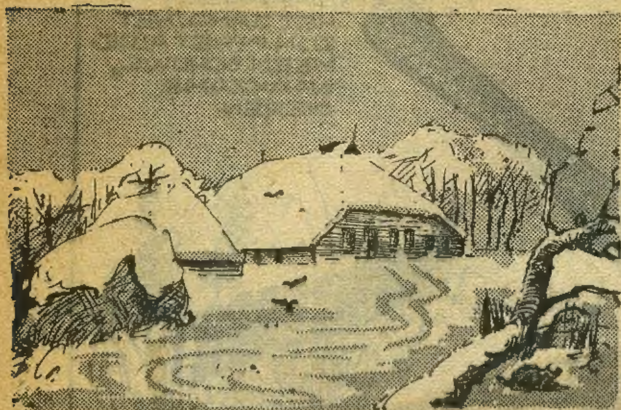

DE ZWARTE KAAIMAN BEHOORT TOT DE BRILKAAIMANNEN. HIJ HEEFT EEN HOEKIGE DWARSRICHEL TUSSEN DE OGEN. HIJ KAN 4 M LANG WORDEN.

DE STOMPKROKODIL WORDT AMPER TWEE METER LANG. HIJ IS VEEL NIEUWSGIERIGER DAN ZIJN ANDERE SOORTGENOTEN EN LEEFT IN DE KONGO.

Van twee veldmuisjes

EEN WINTER OP EEN BOERDERIJ

Aan de rand van een bos hadden twee veldmuisjes hun holletje en nestje gemaakt. Vlak naast het bos lag een grote akker, waarop de gehele zomer voldoende voedsel te vinden was geweest.

Dit jaar had de boer, aan wie de akker behoorde, rogge verbouwd en toen de aren in de halmen kwamen, voelden de muisjes zich doorlopend in een paradijs. Ze konden naar hartelust smullen van de graankorrels en het jonge groen, dat tussen de graanplanten groeide. En dat hadden onze muisjes met vele andere dan ook goed gedaan.

Op zekere dag was echter de boer gekomen en had het graan afgemaaid. Vlug waren alle muizen het bos ingevlucht. De jonge muisjes hadden zo iets nog nooit meegemaakt. Maar de oudere kenden dit wel. Een paar dagen later speelden ze al weer in de schoven, die nu op de akkers stonden te drogen.

Weer was de boer gekomen, thans met wagens en paarden, en de knechten hadden de schoven opgeladen en reden er mee naar de boerderij, waar het graan in grote hopen werd opgetast.

Toevallig zaten onze beide muisjes juist boven in een korenschoof van het graan te eten, toen een knecht hen met het stro op de wagen wierp. Angstig waren ze onder in de wagen gekropen en zo meegegaan naar de boerderij. Bij het afladen van het graan kwamen ze met een sprong in de graantas terecht.

Kleine Jan van de boer, die er bij stond te kijken, had geroepen: „Kijk, een paar muizen! Grijp ze!"

Maar de muisjes waren vlug weggekropen en zaten eerst te trillen van angst.

Spoedig waren ze echter gewend aan hun nieuwe omgeving en ze bemerkten, dat ook op de boerderij veel en goed voedsel was te vinden.

Maar het was er ook veel gevaarlijker. In en rond het grote huis liep bijvoorbeeld een grote, zwarte poes, waarvoor ze erg moesten oppassen. Dan zette de boer een muizenval. Een der muisjes zag er een keer een kennisje dood inzitten en ze besloten samen nooit weer in de buurt te komen van de val. Ze zochten dan ook al spoedig het vrije veld weer op.

Maar het werd winter.

Het begon te sneeuwen en schuren en stallen, hooibergen en graanhopen, alles werd met een dikke laag sneeuw bedekt.

Het werd een moeilijke tijd voor onze twee muisjes. Soms trippelden ze rond in de sneeuw om iets eetbaars te vinden, maar het viel altijd tegen. Op 't laatst zochten ze het in de boerderij.

Door een kleine opening in een oude muur kwamen ze in een grote, warme ruimte.

Ze hoorden er koeien loeien en varkens knorren en af en toe hinnikte een paard.

Ze waren in de grote stal terechtgekomen en hier vonden ze weer voedsel in overvloed.

Toen ze hun buikjes rond hadden gegeten, gingen ze helemaal niet meer naar buiten. Veel liever bleven ze binnen. Daar was het warm en er lag geen koude sneeuw. Ze zochten een veilig plekje op in het hooi boven de koestal en sliepen heerlijk in.

Eerst hadden ze nog wel spijt gehad dat ze van het korenveld en de bosrand weg waren gegaan. Maar nu hadden ze het op de boerderij maar heel best naar hun zin.

Iedere dag, een paar keer, kwam de boer de koeien, de varkens en het paard voeren. En altijd schoot er genoeg voor de muisjes over. Vooral in de voerbak van het paard vonden ze veel lekkers: graankorrels, brood en lekkere koekjes, die ze nog nooit hadden gezien.

Ook in de stal sloop de zwarte kat wel rond, maar ze pasten op en gaven hun ogen goed de kost.

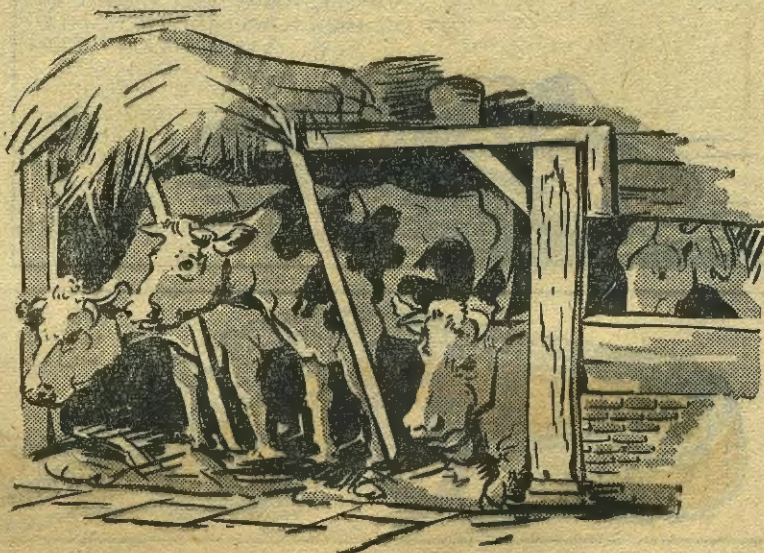
Toen de winter echter voorbij was en de voorjaarszon door de ruitjes scheen, kwam de boer met zijn knecht op een morgen in de stal.

Alle koeien werden losgemaakt en naar buiten gedreven. Ze werden weer in de wei gebracht. Met hun staart hoog in de lucht draafden ze door het malse voorjaarsgras.

Nu werd het stil en vervelend in de stal en de muisjes besloten ook weer naar de bosrand te gaan.

Maar ze namen zich voor om tegen de winter de boerderij weer op te zoeken. Het was hun er best bevallen.

v. d. B.

WAT ZEGT MIJN NAAM?

GERBRAND EN HIËRONYMUS

Wel, kinderen," zei meester Dierx opgewekt, toen het namenkwartiertje weer was aangebroken, „laten we nu maar meteen het lijstje van Harry afwerken. Er waren nog twee namen overgebleven: Gerbrand en Hiëronymus.

Gerbrand is de voornaam van Gerbrand Adriaansz Bredero; hij leefde van 1585 tot 1618 en was de grootste Nederlandse dichter van blij- en kluchtspelen. Zijn naam Bredero zou kunnen doen denken, dat hij verwant was aan de beroemde adellijke familie Van Brederode, die in de Hoekse en Kabeljauwse twisten een belangrijke rol speelde en ook in het begin van de tachtigjarige oorlog sterk van zich deed spreken. Een dergelijke verwantschap bestond echter niet. De dichter Bredero was de zoon van een eerzaam schoenmaker, die op het uithangbord van zijn bescheiden woning „Bredero" had geschilderd.

De naam Gerbrand komt van gairu: speer, lans, en van branda: zwaard; de betekenis van de naam kan wel geen andere zijn dan: geducht krijger. In de familienaam Gerbrandy leeft de naam Gerbrand nog voort. Jullie ouders en jullie grotere broers en zusters kennen die naam allemaal, want gedurende de oorlog van 1940-1945 was Gerbrandy, nadat De Geer was afgetreden, voorzitter van onze regering, welke naar Londen was uitgeweken. Gerbrandy is hetzelfde als Gerbrands, dus: zoon van Gerbrand.

Hiëronymus van Alphen leefde van 1746 tot 1803. Hij is vermaard als kinderdichter. Van hem zijn onder meer de beroemd geworden versjes:

Jantje zag eens pruimen hangen,
O, als eieren zó groot . . . .

en

Cornelis had een glas gebroken
Voor aan de straat . . . .

Hij schreef ook de graag aangehaalde regels:

Eén uur van onbedachtzaamheid
Kan maken, dat men weken schreit.

De naam Hiëronymus is van Griekse oorsprong, van hieros namelijk en onoma, en betekent: heilige naam. De grootste drager van die naam was wel de geleerde taal- en bijbelkundige Hiëronymus, die van 340 of 349 tot 420 leefde. Hij beheerste volledig de Aramese, Hebreeuwse, Griekse en Latijnse talen en bracht de boeken van het Oude en gedeeltelijk van het Nieuwe Testament uit de oudst bekende handschriften in het Latijn over. Zijn arbeid van waarde is voor alle eeuwen."

DE LEIDEKKER

Het gebeurde in de veertiende eeuw, of, volgens sommigen, in de zestiende eeuw.

Maar wat doen een paar honderd jaar er toe?

Een leidekker werkte op het dak van het stadhuis, gleed uit, viel door het open dak en pardoes op het hoofd van een raadsheer, die morsdood in elkaar zakte, terwijl de leidekker ongedeerd bleef. De man krabbelde overeind, maakte zijn excuus voor de storing en ging weg. Maar de familie van de dode raadsheer nam er geen genoegen mee. De leidekker had die raadsheer gedood, dus moest hij gestraft worden, ook al had hij het niet opzettelijk gedaan.

Hoe moest de rechter vonnis wijzen?

Hij deed het aldus: de leidekker moest precies gaan zitten waar de raadsheer had gezeten. Het naaste familielid moest dan op het dak gaan staan, juist op dezelfde plaats waar de leidekker had gestaan en dan moest hij zich laten vallen op dezelfde manier en door hetzelfde gat en mocht dan ook precies op het hoofd van de leidekker terechtkomen.

„Daar geef ik de brui van," zei het naaste familielid, „laat die leidekker dan maar gaan."

En daar niemand anders van de familie zin had om het experiment te wagen, kon de leidekker vrij naar huis gaan en was de zaak hiermee van de baan.

BAS EN BES

Bas en Bes zijn tenslotte gesnapt en naar het gesticht teruggevoerd.

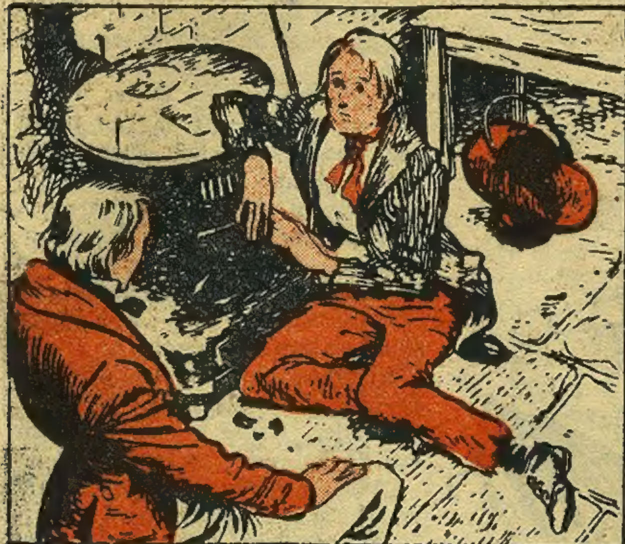
KLAAS NIKKELBIE

NAAR HET BEROEMDE VERHAAL VAN CHARLES DICKENS.

De vader van Klaas Nikkelbie was gestorven en had zijn gezin in armoede achtergelaten. De negentienjarige Klaas was genoodzaakt de raad van zijn oom Ralf op te volgen en een betrekking te aanvaarden als hulp-onderwijzer op Dotheboys Hal. De school bleek bestemd te zijn voor jongens, die men graag kwijt was; ze waren half uitgehongerd en werden door het hoofd van de school, Wakford Squeers, slecht behandeld. Klaas verfoeide de school, maar terwille van zijn moeder en zuster durfde hij zijn oom niet te kwetsen door weg te lopen.

5 De oudste jongen van de school was een arem tobber van een jaar of achttien, Smike geheten. Hij had geen vrienden of bloedverwanten, werd als duivelstoejager gebruikt en leidde een waar slavenleven. Klaas brandde van verontwaardiging bij de behandeling, die Smike moest ondergaan. Daar Smike zich aan de jonge hulponderwijzer ging hechten, kon Klaas bij mevrouw Squeers geen goed meer doen en zij klaagde bij haar man, dat zijn nieuwe hulpkracht een gewichtig doende, verwaande kwast was.

6 De drieëntwintigjarige dochter van Squeers, Fanny, had een oogje op Klaas. Terwijl ze eens met een vriendin liep te wandelen, kwam ze Klaas tegen en de vriendin liet met een gemaakt lachje Klaas weten, dat Fanny dacht, dat hij op haar verliefd was. Op tactvolle wijze ontkende Klaas dit en hij voegde er aan toe, dat niets hem liever zou zijn, dan de afschuwelijke kostschool ten spoedigste te verlaten en er nooit terug te keren of er zelfs maar een gedachte aan te wijden. Met een buiging nam hij daarop afscheid.

7 Van nu af haatte Fanny hem en zij en haar moeder hitsten Squeers op om Smike nog slechter te behandelen, daar Klaas de jongen gaarne mocht. Op een ochtend was Smike verdwenen. Tierend kwam Squeers hem zoeken in de kamer, waar Klaas met de jongens sliep, maar blijkbaar was Smike weggelopen. Squeers beschuldigde Klaas er van, dat hij de jongen geholpen had en verklaarde, dat hij geen draad aan hem heel zou laten, als hij hem vond.

8 Met een rijtuigje ging hij de ene richting uit om Smike te vangen en zijn vrouw met een knecht de andere. Mevrouw Squeers kwam zegevierend terug met Smike aan haar wagen gebonden. De stumper leek meer dood dan levend. Later sleurde Squeers hem voor de klas en stond op het punt hem met een stok te ranselen, toen Klaas tussenbeide trad en ziedend van verontwaardiging de lafaard toeriep zijn handen thuis te houden.

HOE RILLAH BAGDAD

Het is nu precies vijfduizend driehonderd en zestig jaar geleden, dat enkele tientallen mannen op de hoeken van de straten van Bagdad grote biljetten aanplakten, waarop te lezen stond:

Degene, die mijn dochtertje Izra geneest, geef ik alles wat hij vraagt, al is het mijn halve rijk. Degene echter, die mijn dochtertje probeert te genezen en daar niet in slaagt, verliest zijn leven.

Ramouth de Derde,
Kalief van Bagdad.

Ramouth de Derde was in die sombere dagen een overspannen man. Zijn dochtertje Izra was na een wandeling in de omgeving van de stad ziek thuisgekomen en zij lag nu al twee weken met hoge koorts in bed. Haar krachten namen met de dag af en zij was al in achtenveertig uur niet bij bewustzijn geweest. De hofarts, Tamalfi, stond voor 'n raadsel. Hij was er van overtuigd, dat Izra de koorts in het moeras van Baroel had opgelopen, maar de medicijnen, die hij altijd tegen die koorts gebruikte, baatten haar niets. Soms leek het er op, dat zij tegen de avond beter werd en dan juichte de bevolking van Bagdad even hard als de bewoners van het paleis, want iedereen hield van Izra; maar des nachts werd zij dan weer zieker, zodat zij er de volgende ochtend slechter aan toe was dan ooit en de kalief nog wanhopiger werd dan hij al was. Hij hield zielsveel van Izra en zij was zijn enig kind. Wanneer zij stierf, zou Bagdad na zijn dood worden geregeerd door zijn broer, Boros, een schurk, die over 't naburige land regeerde en daar de bevolking uitzoog en slecht behandelde. De gedachte, dat Boros eens ook Bagdad zou tiranniseren, was voor de goede kalief een nachtmerrie. Hij raakte door dat alles zo uit zijn evenwicht, dat hij op zekere ochtend zijn lijfarts, Tamalfi, toeschreeuwde: „Je gebruikt verkeerde medicijnen, stommerd! Denk er aan, Tamalfi, als je haar dood laat gaan, kost het je je hoofd!"

Vijf minuten later had hij spijt van die verschrikkelijke bedreiging, maar hij wilde niet toegeven, dat hij overspannen was en dwaze dingen zei, en daarom trok hij zijn woorden niet terug. In zijn wanhoop liet hij de aanplakbiljetten maken, maar ook die hielpen niets: er meldde zich niemand om Izra te genezen.

Inmiddels wist iedereen in het paleis al, dat Tamalfi onthoofd zou worden als hij Izra niet genas. De mensen vertelden het elkaar vol ontzetting, en als zij Tamalfi tegenkwamen, keken zij hem medelijdend aan. Tamalfi trok er zich echter weinig van aan. Hij zocht dag en nacht naar middelen om Izra beter te maken en hij had zo weinig tijd en hij was zo moe, dat hij aan zijn eigen lot niet meer kon denken. Hij hoopte alleen maar, dat niemand zijn twaalf jaar oude zoontje Rillah zou vertellen wat zijn vader te wachten stond als Izra doodging.

Rillah hoorde echter wel waarmee de kalief zijn vader had bedreigd.

„Vader," vroeg hij, „is het waar wat de bedienden zeggen?"

„Wat zeggen de bedienden?" vroeg Tamalfi geschrokken.

„Dat de kalief u laat onthoofden als Izra niet beter wordt."

Tamalfi zuchtte en verwenste in stilte de onvoorzichtige en praatzieke bedienden. Hij had Rillah dit willen besparen, maar nu die het toch had gehoord, wilde hij er niet om liegen.

„Ja," zei hij daarom, „het is waar, maar het zal zo'n vaart wel niet lopen. Maak je maar niet ongerust."

„Wordt Izra dan beter?"

„Natuurlijk," zei Tamalfi, maar hij geloofde het zelf niet.

„Is Izra al een beetje beter?" vroeg Rillah weer.

„Nee," zei Tamalfi. „Eggi, het kindermeisje, past nu bij haar op. Zij is een goede verpleegster en . . . ." Op dat moment werd hij door de slaap overmand en vielen zijn ogen van vermoeidheid dicht.

Een kwartier later sloop Rillah door de gangen van het paleis. Hij had het in bed niet uit kunnen houden. De gedachte aan Izra had hem niet losgelaten en tenslotte was hij opgestaan om te gaan kijken hoe het met haar ging. Gelukkig kwam hij onderweg niemand tegen, zodat hij ongehinderd bij de ziekenkamer kwam. De zware tapijten, die de deur vormden, waren dichtgeschoven, maar aan de boven- en onderkant drong licht naar buiten. Voorzichtig schoof Rillah een der

REDDE

tapijten wat opzij, zodat hij naar binnen kon kijken.

Izra lag doodsbleek en uitgemergeld op een groot bed in het midden van de kamer.

Rillah voelde zijn hart in zijn keel kloppen, toen hij zag, dat Eggi een flesje uit de plooien van haar kleed haalde. Zij deed de kurk er af en liet toen een paar druppeltjes van de inhoud in een flesje vallen, dat op tafel stond en dat met een heldere vloeistof was gevuld. Zij schudde het heen en weer en zette het toen aan Izra's lippen. Langzaam liet zij de vloeistof in de mond van het meisje lopen. Daarna verborg zij het andere flesje weer tussen haar kleren.

Vreemd is dat, dacht Rillah, waarom zou zij dat flesje verbergen? Meteen schoot hem een vreselijke gedachte te binnen. Eén moment bleef hij verstijfd van schrik staan, toen zette hij het op een lopen. Hij rende de gang door en de trappen op naar de bovenste verdieping van het paleis. Als een wervelwind stormde hij de kamer van zijn vader binnen.

„Vader!" schreeuwde hij, „vader, word wakker!"

„Hè, wat, waar, hoe?" vroeg zijn vader verward, terwijl hij zijn ogen opsloeg.

„Moet Eggi de medicijnen vermengen?" vroeg Rillah. „Moet zij iets van het ene flesje in het andere doen? En moet zij dat ene flesje tussen haar kleren verbergen?"

„Nee, natuurlijk niet," zei Tamalfi. „Doet zij dat dan?"

„Ja! Zij heeft een flesje tussen haar kleren en daaruit doet zij een beetje in een ander flesje, waar zij Izra uit laat drinken."

„Wat?!!" donderde Tamalfi. „Kom mee!" Hij greep Rillah bij zijn hand en samen stoven zij naar de ziekenkamer, waar zij als twee bommen binnen kwamen vallen, zodat Eggi van schrik begon te gillen.

Tamalfi gunde haar geen tijd om van haar verbazing te bekomen. „Geef dat flesje hier," zei hij streng.

Eggi werd bleek van angst, maar zij beheerste zich. „Welk flesje?" vroeg zij.

„Dat flesje, dat je tussen je kleren hebt verborgen. Geef op!"

„Ik weet niet wat u bedoelt," zei zij onbeschaamd.

„Geef ons dat flesje," klonk plotseling de stem van de kalief, die door het lawaai van Tamalfi en Rillah op de gangen was gewekt en naar de ziekenkamer was gegaan. Eggi begon te beven en met trillende hand haalde zij het flesje te voorschijn. Tamalfi greep het, haalde de kurk er af en rook er aan. Hij werd bleek. „Vergif," mompelde hij, en toen wendde hij zich snel tot Rillah. „Ga jij maar weer naar boven," zei hij. „Ik kom zo gauw mogelijk bij je, dan zal ik je alles uitleggen."

Rillah had graag willen blijven, maar hij gehoorzaamde en ging terug. Pas een uur later kwam zijn vader de kamer binnen, gevolgd door de kalief zelf. Deze trad op Rillah toe en reikte hem de hand. „Rillah," zei hij, „ik ben je dankbaar, want je hebt niet alleen mijn dochter, maar ook geheel Bagdad gered. Ga zitten, dan zal ik je alles vertellen."

Rillah liet zich verbaasd in de kussens zakken en de twee mannen volgden zijn voorbeeld. „Je hebt al gehoord," zei de kalief, „dat Eggi mijn dochter vergif heeft ingegeven. Je weet echter niet, waarom Eggi haar misdaad beging. Luister! Mijn broeder, Boros, beloofde haar, dat hij haar vorstin over Bagdad zou maken als zij Izra uit de weg zou ruimen. Als Izra stierf, zou hij zelf volgens zijn erfrecht over Bagdad regeren, maar hij zei Eggi, dat hij zijn rechten op haar zou overdragen. Hij was dat natuurlijk helemaal niet van plan te doen; hij wilde er alleen voor zorgen, dat Izra mij niet zou kunnen opvolgen. Eggi geloofde hem echter en probeerde Izra daarom te doden. Dank zij jou is dat niet gelukt. Zeg mij, hoe ik je kan belonen."

Rillah dacht even na en zei toen: „Ik vraag u, mijn vader en mij nooit te straffen voor iets, waaraan wij niets kunnen doen."

De kalief boog beschaamd zijn hoofd. „Ik beloof het," zei hij, „maar nu mag je nog iets vragen."

„Ik zou graag studeren," zei Rillah toen, „zodat ik later bruggen en huizen kan bouwen."

„Goed!" zei de kalief. „Ik zal je de beste leermeesters van het land geven!"

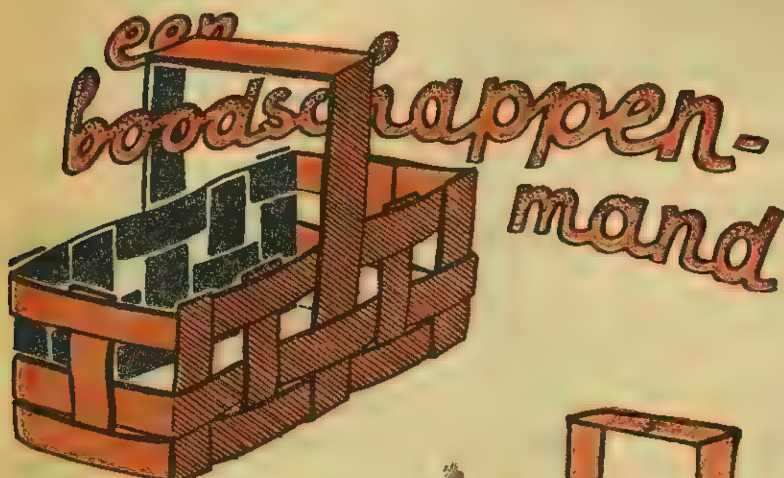
En zo gebeurde het. Vijf jaar later bouwde Rillah zijn eerste brug en twee jaar daarna legde hij het moeras van Baroel droog, zodat niemand meer moeraskoorts kon krijgen. Daarna had hij voor dergelijke dingen geen tijd meer, want hij trouwde met Izra, en toen Ramouth en Boros beiden stierven, werd Rillah heerser over Bagdad en het naburige land, dat onder zijn regering even groot en rijk werd als Bagdad, dat hij als kleine jongen voor de ondergang had behoed.

ROOSJE

een boodschappen-mand

Gebruik hiervoor wat stevig papier; je hebt niet veel nodig.

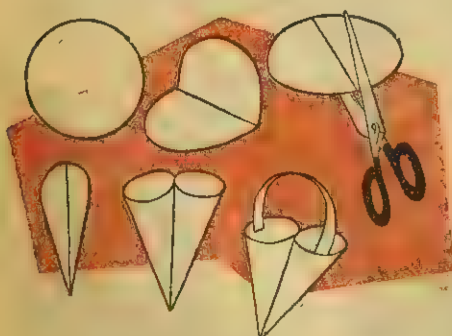
Je knipt hiervan strookjes van ongeveer 1½ cm breed. 4 strookjes van 32½ cm; 1 strookje van 20 cm; 4 strookjes van 15 cm.

Neem 2 strookjes van 32½ cm en maak daarvan het hengsel en de rand. (Het stukje van 2½ cm gebruik je voor het vastplakken.) Daarna plak je het strookje van 20 cm er in de lengte tussen. Zo, dat je op de bodem ook een kruis krijgt. Vervolgens de 4 strookjes van 15 cm, zoals op de tekening met stippellijntjes is aangegeven, het vlechtwerk maken met de 2 strookjes die over zijn, een bodempje er in en dan maar boodschappen doen!

EEN CIRKEL TREKKEN

We hebben niet altijd een passer bij de hand. Dan kunnen we ons behelpen met een zakkammetje. We boren daartoe in het ene eind van de kam een klein gaatje en steken daar een dun spijkertje doorheen. De punt van ons potlood houden we stevig tussen de tanden van de kam en dan maar trekken en cirkelen. Zoveel tandjes, zoveel cirkels.

WE MAKEN EEN HOORNTJE VOOR MOEDER

Benodigdheden: Twee vellen verschillend gekleurd papier, plaksel en een passer.

Trek een zo groot mogelijke cirkel op elk vel gekleurd papier. Knip deze cirkels uit en vouw elke cirkel dubbel. Knip de cirkel dan in tweeën langs de vouwlijn. Nu hebt ge vier halve cirkels. Daarmee kunt ge vier hoorntjes maken. Twee aan twee. Neem een halve cirkel van elke kleur en plooi ze in de vorm van een hoorntje. Plak de kanten stevig op elkaar en plak ook de beide hoorntjes tegen elkaar aan. Zo krijgt ge een dubbel bakje. Doe hetzelfde met de twee andere helften.

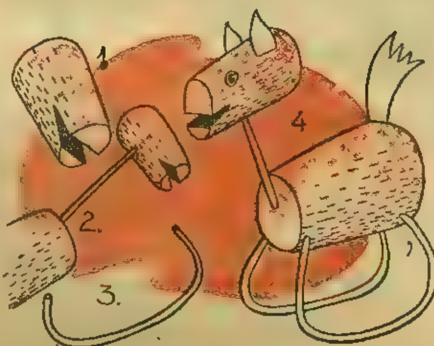
Neem een stevige reep papier van 1 cm breed en 25 cm lang. Plak de uiteinden vast aan de binnenkant van de hoorntjes. Goed laten drogen.

Vul het ene hoorntje met bloemen en het andere met iets lekkers. Desnoods kunt ge ook letters uitknippen en die op de voorkant van de hoorntjes plakken. Zo iets als: voor moeder, voor vader of iets anders.

EEN HOBBELPAARD

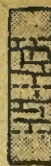
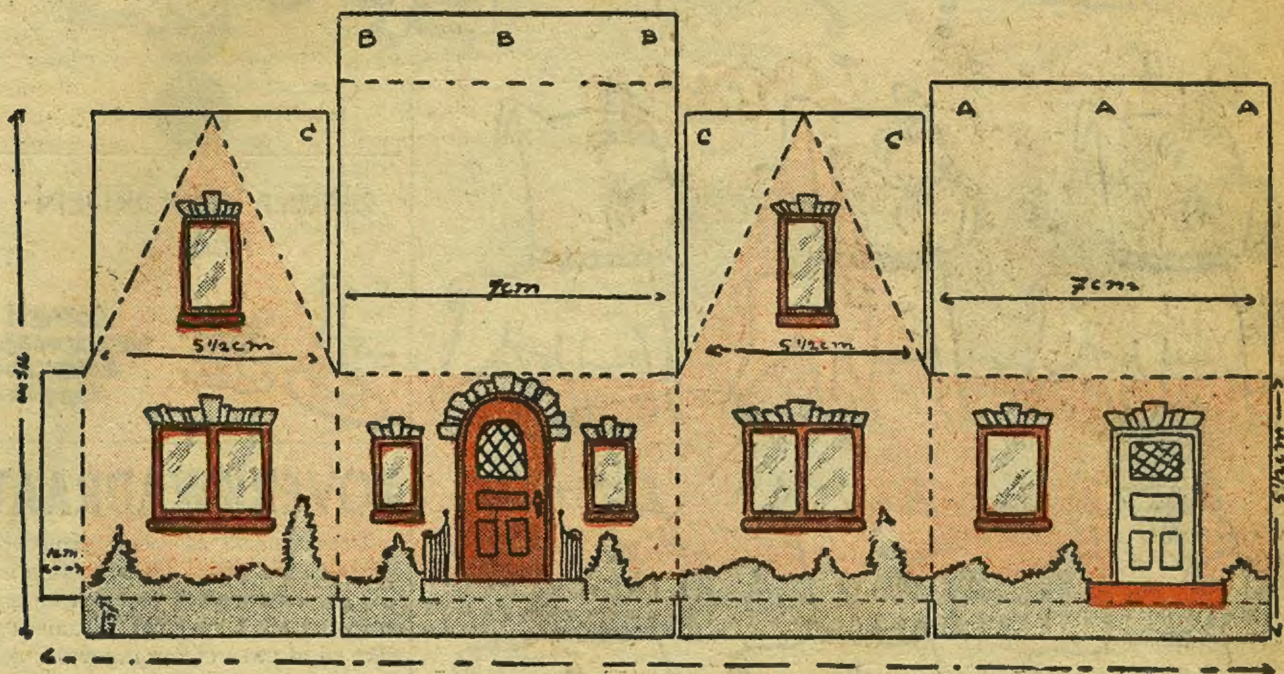
1. Knip uit een kleine kurk een stukje uit.
2. Steek dit kurkje vast op een grotere kurk.
3. Buig twee stukjes ijzerdraad in deze vorm. Steek ze vast onder aan de grote kurk.
4. Maak een papieren staart en oren.

En dan maar hobbelen.

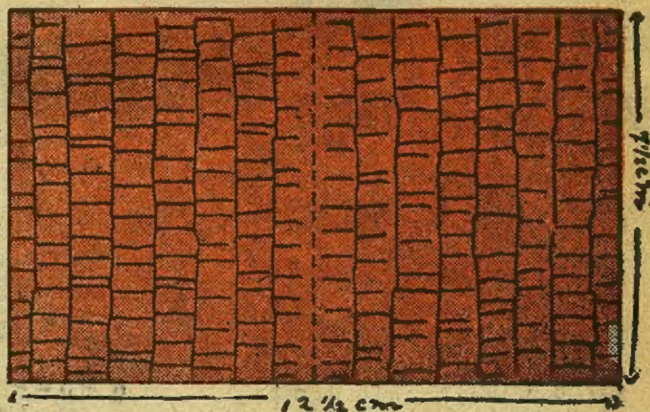

ONS LANDHUISJE

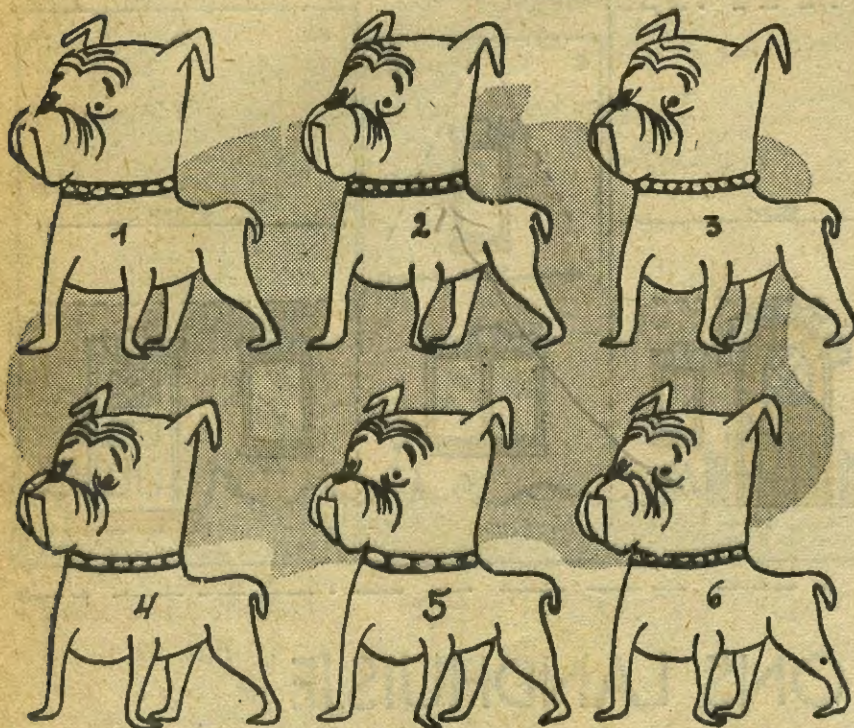
Het vervaardigen van dit landhuisje levert geen moeilijkheden op. We gebruiken hiervoor stevig dik papier of niet te dik karton. Daar tekenen we de opgegeven maten op over. De kleine losse figuren geven voldoende aan, hoe het landhuis door omvouwen langs de stippellijntjes in elkaar wordt gezet. Het dak kan ofwel direct op 't karton geschilderd worden of op papier, dat men er nadien opplakt. Hetzelfde geldt natuurlijk voor deuren en ramen. Het kleine, losse, donkere rechthoekje is voor de schoorsteenpijp. Het strookje is door stippellijnen in vieren gedeeld.

Waar die pijp komt, zie je op 't model. Voor handige vingertjes een leuke bezigheid om enkele uren mee zoek te maken.

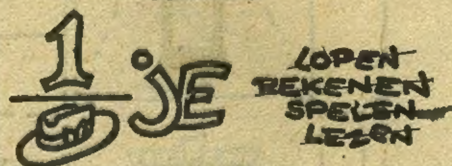

WIE PUZZELT ER MEE?

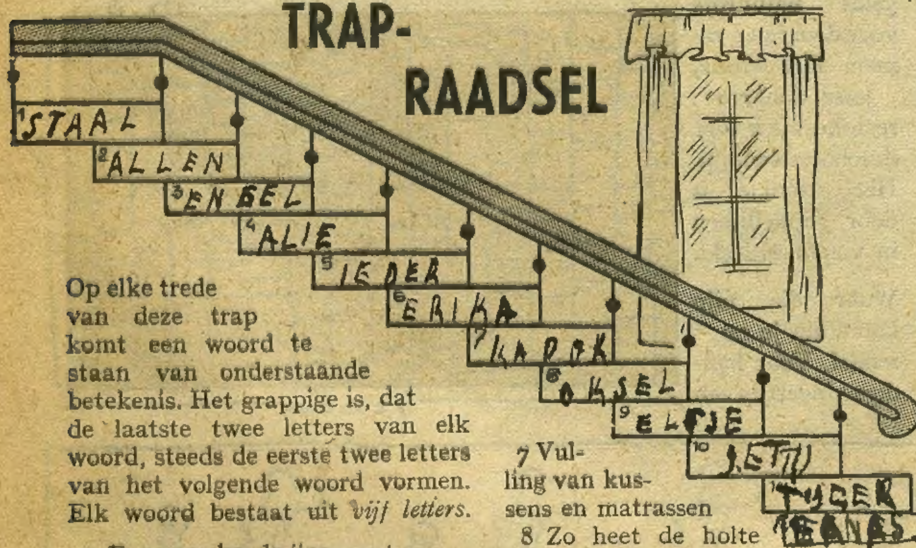

Twee van deze honden zijn tweelingen. Welke hondjes zijn dat?

SPREEKWOORDEN-REBUS

TRAP-RAADSEL

Op elke trede van deze trap komt een woord te staan van onderstaande betekenis. Het grappige is, dat de laatste twee letters van elk woord, steeds de eerste twee letters van het volgende woord vormen. Elk woord bestaat uit *vijf letters*.

1 Een zeer harde ijzersoort
2 Ander woord voor allemaal
3 Bovenaards wezen
4 Meisjesnaam (afkorting van Elisabeth)
5 Ander woord voor elk
6 Meisjesnaam
7 Vulling van kussens en matrassen
8 Zo heet de holte onder de arm
9 Sprookjeswezen, dat mooi danst (verkleinwoord)
10 Meisjesnaam (afkorting van Henriëtte)
11 Gestreept roofdier uit de tropen
12 Jongensnaam

TOVERKWADRAAT

Deze puzzle is veel gemakkelijker dan hij lijkt. De bedoeling is, dat er vier rijen elk van vier cijfers komen. Zoals je ziet, staan op elke rij al twee cijfers ingevuld, zodat je er nog twee bij moet zoeken. In totaal moeten in dit vierkantje de cijfers van 1 tot en met 16 staan. De cijfers, die je nog moet invullen, zijn dus: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10 en 16. De andere staan er al. Maar.... nu moet je de cijfers zó invullen, dat de som van de vier cijfers van links naar rechts én van boven naar beneden 34 is. Als je even goed kijkt, zie je, dat aan het eerste rijtje van boven naar beneden maar één cijfer ontbreekt. Samen moeten die vier 34 zijn, je kunt dus gemakkelijk uitrekenen, welk cijfer op die open plaats moet komen. Je vult dat cijfer in en dan zie je meteen, dat er nu op de tweede rij van links naar rechts nog maar één cijfer ontbreekt, en ook dit kun je natuurlijk heel gemakkelijk uitrekenen en invullen. Alles wijst zich vanzelf en als je er om denkt, dat je van de cijfers, die je mag gebruiken, steeds de cijfers, die je hebt ingevuld, wegstreept, dan heb je aan de cijfers, die overblijven, ook weer een mooi hulpmiddeltje om de nog ontbrekende cijfers uit te rekenen.

1	3	16	14
8	15	2	9
13	6	11	4
12	10	5	7

HELP EENS EEN HANDJE

Er was eens een puzzleblad, dat gedrukt werd in een groot gebouw. Op zekere dag kreeg de hoofdredacteur van dat blad het in zijn hoofd om aan de gevel van dat gebouw een grote reclame te maken. Hij wilde, dat daar de naam van het blad te lezen zou zijn in grote neonletters. Weet je wel, van die grote letters, gemaakt van lichtgevende staven?

Hij liet dus een electricien komen en legde hem precies uit, wat er moest gebeuren. En de electricien ging aan het werk.

Maar . . . . die electricien was dol op puzzelen en nu hij daar in dat gebouw zoveel puzzlebladen om zich heen zag, zat hij eigenlijk de hele dag maar zo'n beetje te puzzelen. Hij werkte eigenlijk alleen, als de hoofdredacteur kwam kijken, hoe hij opschoot. En dan had hij nog zijn gedachten er niet bij. Nee, dan zat hij wel eens te prevelen: „. . . . een vrucht van vier letters en het begint met een k . . . ." of iets dergelijks. Het werk ging daardoor natuurlijk erg langzaam, maar eindelijk was het toch klaar.

De hoofdredacteur en de directeur en alle mensen, die in dat gebouw werkten, kwamen 's avonds op straat kijken om de naam van de krant in mooie neonletters op de gevel te zien.

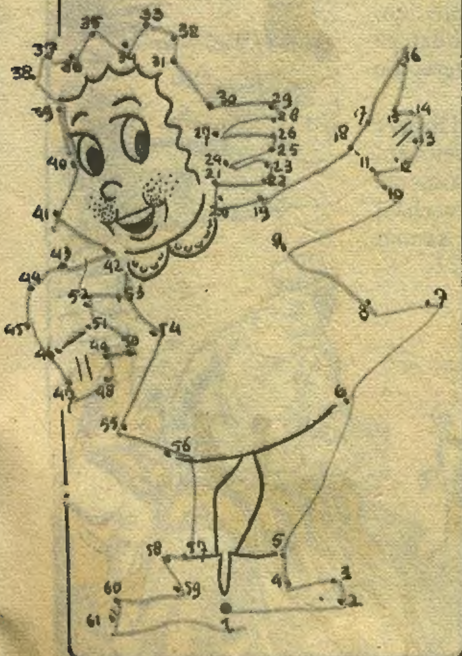
En weet je wat ze zagen?

Had me toch die electricien alle letters van de woorden door elkaar gegooid, zo verstrooid was ie geweest door al dat gepuzzel.

En nu moeten *jullie* maar eens aan het puzzelen gaan en uitzoeken, hoe de naam van dat puzzleblad luidt. Die naam bestaat uit vier woorden. Het is niet moeilijk, hoor!

Wiens portret is dit?

Ik zal het je verklappen. Het is het portret van jongejuffrouw Arrabèl. Wil je het zien? Dan heb je niets anders te doen dan alle punten van 1 tot en met 61 met mooie rechte lijntjes met elkaar te verbinden.

OPLOSSINGEN VAN DE PUZZLES UIT ONS VORIG NUMMER

Spreekwoordenrebus:

MET ALLE WINDEN DRAAIEN

't Is in deze tijd van het jaar nogal eens stormachtig en als je dan naar een weerhaan of een windwijzer op het dak kijkt, dan zie je, dat hij geen ogenblik stilstaat. Voortdurend is hij in beweging; elke ruk van de wind beantwoordt hij met de kop te richten naar de plaats, waar de wind vandaan komt. Hij draait met alle winden.

Wanneer men van een persoon zegt, dat hij met alle winden meedraait, dan bedoelt men, dat hij helemaal niet standvastig is, net zo min als een weerhaan, dat hij er geen eigen mening op nahoudt, met iedereen meepraat.

't Zijn slappelingen, aan wie men niets heeft, omdat men nooit op hen kan bouwen.

DUBBELE TOVERRUIT

```
    T
  K A T
T A F E L
  T E L
    L
    L
  M A T
L A K E N
  T E D
    N
```

Het reclamekaartje kwam er zo uit te zien:

MOEILIJK GEVAL

```
KAREL
  E
  K
  K
  E
  R
  B
  E
  KOEKENBAKKER
```

KRUISWOORDPUZZLE

Van links naar rechts:	*Van boven naar beneden:*
1. Dier.	1. Doof.
4. Poes.	2. Iep.
8. Oer.	3. Er.
10. Sla.	5. Os.
11. Op.	6. Elk.
12. Pen.	7. Saai.
14. Ka.	9. Negerin.
15. Mager.	12. Palet.
17. Belegen.	13. Negen.
19. Teren.	15. Met.
21. Al.	16. Ren.
23. Tin.	18. Lade.
24. Pa.	20. Mast.
25. Dor.	22. Log.
27. Gas.	24. Pas.
28. Egel.	26. Re.
29. Kast.	27. Ga.

HAMID
DE DAPPERE!

Daro en zijn vrienden zijn geslaagd in hun poging om de vader van Maja uit de handen van Rubart, de zeerover, te bevrijden. Met de vlaggen fier wapperend aan de mast van „De rappe Jager" trekken zij huiswaarts.

De vriendschap van het achttal: Daro, de kranige aanvoerder, Sjel, zijn rechterhand, Jim, Bas, Ned, Don en Striem, die hem allen zo kordaat terzijde stonden, en Maja, die in dagen van ontmoediging en teleurstelling de jongens zo flink wist op te beuren, is door de avonturen, die ze gezamenlijk hebben beleefd, nog gegroeid en we zijn er zeker van, dat ze in hun verdere leven een steun voor elkaar zullen blijven en dat ze bij moeilijkheden steeds op elkaar zullen kunnen rekenen. Hun reisavonturen hebben een einde genomen en ze gaan uit elkaar. Thans vraagt een heel ander gebied de aandacht van onze jeugdige lezeressen en lezers.

We nemen hen mee naar de onmetelijke zandvlakten van de Sahara, de woestijn, die zich uitstrekt over bijna de gehele breedte van Noord-Afrika: een kaal en dor gebied met slechts enkele oasen, waar een bron verkwikkend water geeft aan de dorstige reiziger en palmbomen schaduw brengen tegen de verzengende stralen van de zon. Nauwelijks te herkennen karavaanwegen vormen de enige verbinding tussen oost en west en noord en zuid. Vaak staan de kooplieden, die met zwaarbeladen kamelen door de eindeloze vlakten trekken, aan de aanvallen bloot van rovers, die het op de koopwaar gemunt hebben.

Hier is Hamid in zijn element, Hamid, de dappere sjeik van El Bashan, de steun van armen en hulpelozen, de schrik der booswichten. Hamid, de dappere! Volgende week beginnen we op deze plaats het verhaal van de adembenemende daden, welke de sjeik samen met Pepi, zijn trouwe zwarte bediende, volvoert.

